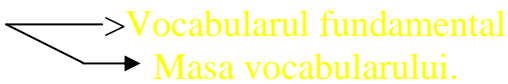

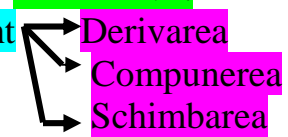

Mijloace de imbogatire al vocabularului

Vocabularul este format din totalitatea cuvintelor care exista in limba, este cel mai supus schimbarii si el se mai numeste si lexic.

El este alcatuit din doua parti:

- Vocabularul fundamental** → cuprinde cuvintele cele mai importante, folosite si care sunt cunoscute de toti vorbitorii unei limbi.
 - in cuprinsul lui se gasesc aproximativ 1500 de cuvinte
 - cuvintele au cea mai mare frecventa in procesul comunicarii; majoritatea sunt vechi si raman timp indelungat in limba
- Masa vocabularului** → cuprinde cuvinte care nu intra in vocabularul fundamental
 - cuvintele din masa vocabularului reprezinta 90% din cuvintele limbii romane.
 - in masa vocabularului intra termenii stiintifici si tehnici, ai limbajelor de specialitate, in general arhaismele si regionalisme.

Mijloacele de imbogatire a vocabularului sunt
Mijloacele interne de imbogatire a vocabularului sunt
valorii gramaticale.

Derivarea → mijlocu intern de imbogatire al vocabularului prin care se formeaza cuvinte noi cu ajutorul afixelor. Afixele sunt → prefixe
→ sufixe.

Prefixele sunt sunetele sau grupul de sunete adaugate inaintea radacinii pentru a forma un cuvint nou. Ele modifica sensul cuvintului de baza fiind → negative ==> nesansa.

- Privative(arata o lipsa) ==> a descreti, a desira.
- Iterative(arata o repetare) ==> a rasuci, a reaminti.

Sufixe sunt sunetele sau grupul de sunete adaugate dupa radacina cuvintului. Ele sunt

- lexicale=>cand formeaza cuvinte noi
- Gramaticale=>cand formeaza forme gramaticale
- Lexico-gramaticale=>cand exprima, simultan, un sens nou si o categorie gramaticala.

Sufixe lexicale sunt folosite pentru denumirea:

- agentului: baut**or**, fier**ar**, gorn**ist**.
- insusirii: auri**u**, fricos, iubito**r**
- colectivitatii: brad**et**, turc**ime**, stuf**is**.
- instrumentului: alfabet**ar**, pipern**ita**.
- notiunilor abstracte: cer**inta**, domnie, gras**ime**.
- modalitatii: barbat**este**.
- obiectelor sau insusirilor mici: cal**ut**, baiet**el**, copil**as**.
- obiectelor sau insusirilor mari: baiet**oi**, copil**andru**.

Derivatele parasintetice sunt cele formate prin adaugare de prefix si sufix in acelasi timp.

Compunerea → mijlocu intern de imbogatire al vocabularului prin care se formeaza cuvinte noi, unind termeni diferiti.

Procedee de compunere sunt

- **alaturarea**, **juxtapunerea** sau **parataxa**;
- **Subordonarea** → gura-leului
- **Abrevierea** sau **prescurtarea** → C.e.c

Schimbarea valorii gramaticale sau **conversiunea** → mijlocul intern de imbogatire a vocabularului prin care se formeaza cuvinte noi prin trecerea de la o parte de vorbire la alta.

Prin conversiune se pot obtine:

SUBSTANTIVE din

- adjective=>Am intrat in *adancul* intunecat al padurii.
- Verbe la participiu=>*Ratacitii* in padure se sperie.
- Verbe la supin=>*Mersul* prin padure imi place.
- Verbe la gerunziu=>*Suferindul* privea trist spre frunze
- Adverbe=>intelegea suferinta *aproapelui* sau.
- Pronume=>Nu-mi pierd vremea cu *niste nimicuri*
- Interjectii=>N-a ascultat *oful* meu.

ADJECTIVE din

- Verbe la participiu => Privem lumina *filtrata* prin ramuri
- Verbe la gerunziu => imi placeau pletele *fluturande* ale ei.
- Pronume => *Acesti* brazi sunt mici.
- Adverbe => Mi-am luat haina *gata*.

ADVERBE din

- Adjective => Vorbeste *frumos* despre natura.
- Verbe la participiu => Canta *inganat*.
- Substantive (care denumesc elemente legate de timp)

PREPOZITII din

- Adverbe => *Deasupra* crengii s-a asezat o pasare.
- Substantive => Picta *frumos* *gratie* talentului.
- Verbe la participiu => A terminat de recoltat *multumita* lui

Mijloacele externe de imbogatire a limbii romane sunt

- imprumaturile
- Neologisme.

in limba romana, unele cuvinte sunt **mostenite** din limba latina, altele sunt **imprumutate** din diverse limbi iar altele sunt **formate** in interiorul limbii.

imprumaturile pot fi facute pe

- cale directa
- cale indirecta.

imprumaturile pot fi

- vechi (din: slava, turca, greaca, maghiara)
- noi (din: franceza, engleza, italiana, germana, latina)

Neologisme sunt cuvinte noi imprumutate din alte limbi sau create in interiorul limbii prin derivare sau compunere avand obligatoriu un component neologic.